

Reumatologiaan erikoistuvan lääkärin

LOKIKIRJA

Koulutettavan nimi _____

Ilmoittautunut koulutusohjelmaan ____/____/20__

Koulutusohjelman vastuhenkilö:

Nimi _____

Yhteystiedot _____

_____

_____

Tervetuloa erikoistumaan reumatologiksi!

Reumatologian erikoislääkärinä toimiminen vaatii laajaa perehtymistä reumatologisiin sairauksiin sekä anatomiaan ja fysiologiaan ja erityisesti immunologiaan ja patologiaan näiden sairauksien taustalla. Teoreettisen taustan lisäksi tarvitaan laaja-alaista kliinistä työkokemusta. Koulutuksen jälkeen valmistunut erikoislääkäri kykenee toimimaan itsenäisesti reumatologian erikoislääkärinä. Koko erikoislääkärikoulutuksen ajan erikoistuva tarvitsee ohjausta ja palautetta teoreettisten tietojen ja kliinisten taitojen saavuttamisesta.

Tämän lokikirjan tarkoitus on tukea erikoistumistasi ja merkinnät lokikirjaan auttavat sinua ja kouluttajaasi seuraamaan erikoistumispalvelujen karttumista. Lokikirjaan kerätään pakolliset kliiniset palvelut sekä kurssimuotoinen koulutus. Merkitse siihen myös vapaamuotoinen koulutus, kuten pitämäsi esitelmät, klinikkameetingit ja mahdollinen tutkimusaktiivisuus. Tämä lokikirja on laadittu Euroopan erikoislääkäriliiton reumatologisen neuvoston hyväksymiin koulutusvaatimukseen perustuen (European Union of Medical Specialists, UEMS, Training Requirements of the Speciality of Rheumatology, https://www.uems.eu/data/assets/pdf_file/0005/44438/UEMS-2014.21-European-Training-Requirements-Rheumatology-.pdf) ja sen ovat hyväksyneet Helsingin, Tampereen, Turun, Oulun ja Itä-Suomen yliopistojen koulutusohjelmien vastuuhenkilöt.

Lokikirja antaa tietoa oppimistavoitteista. Sen avulla erikoistuvan ja kouluttajan on helppo seurata koulutuksesi edistymistä ja suunnitella puuttuvan koulutuksen toteuttamista. Lokikirjaa käytetään koulutuksen ohjaajan ja erikoistuvan vuorovaikutuksessa. Oppimisen edistymistä on tärkeää seurata säännöllisesti.

Koulutuksen vastuuhenkilö vastaa erikoislääkärikoulutuksesi toteuttamisesta. Hän laatii kanssasi henkilökohtaisen koulutussuunnitelman, joka hyväksytetään erikoislääkärikoulutukseen haettaessa. Vastuuhenkilö hyväksyy koulutukseen kuuluvat teoreettiset ja kliiniset palvelut. Vastuuhenkilön kanssa käydään vuosittain seurantakeskustelu. Vastuuhenkilön tiedot, tutkintovaatimukset ja opinto-oppaan löydät yliopistosi tiedekunnan verkkosivuilta.

Henkilökohtainen koulutussuunnitelma:

Suunnitelma tehty: ____ / ____ / 20__

Vastuuhenkilö: _____

1. Terveyskeskuspalvelu (9kk) 2. Runkokoulutus, erikoistumista tukeva/täydentävä koulutus (missä, ajankohta, palveluaika vuosina) (2v 3kk)

3. Erikoisalan eriytyvä koulutus (missä, ajankohta, palveluaika vuosina) (3v)

4. Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (kokoukset, kongressit, koulutustapahtumat)

5. Moniammatillinen johtamiskoulutus, 10 op (kurssit, projektit, projektisuunnitelmat, portfolio)

ITSEARVIONTILOMAKKEET

Teoreettinen osaaminen

Arvioi tasosi (laita päivämäärä, milloin olet tietyn tason saavuttanut), alla olevaan taulukkoon käyttäen alla annettua arviointiasteikkoa. Lomake on kumulatiivinen ja koulutuksen edetessä osaamisen taso nousee. Tavoitetaso riippuu aihepiiristä vaihdellen 3-5.

1. Omaan perustiedot aiheesta, osaan tunnistaa/epäillä
2. Tiedän diagnostiset menetelmät ja hoidon pääpiirteessään
3. Osaan ohjattuna diagnosoida ja hoitaa
4. Osaan itsenäisesti diagnosoida ja hoitaa
5. Omaan aiheesta erikoisosaamista ja osaan kouluttaa muita

Sairausryhmät, niiden epidemiologia, diagnostiikka ja hoito reumatologiselta kannalta	Saavutettu osaamisen taso (pvm)				
	1	2	3	4	5
Nivelreuma					
Spondylartropatiat, reaktiiviset artriitit					
Juveniili idiopaattinen artriitti					
SLE ja fosfolipidivasta-ainesyndrooma					
Sjögrenin syndrooma					
Systeminen skleroosi					
Tulehdukselliset lihassairaudet					
Muut systeemiset sidekudossairaudet (mm. MCTD, overlap-syndroomat)					
Polymyalgia rheumatica ja jättisoluarteriitti					
Muut vaskuliitit					
Infektioihin liittyvät artriitit mukaan lukien septinen artriitti ja osteomyeliitti					
Kideartriitit					
Sarkoidoosi					
Autoinflammatoriset oireyhtymät					
Fibromyalgia					

Sairausryhmät, niiden epidemiologia, diagnostiikka ja hoito reumatologiselta kannalta	Saavutettu osaamisen taso (pvm)				
	1	2	3	4	5
Luun ja ruston sairaudet (mm. osteoartrioosi, kondromalasia)					
Luun metaboliset sairaudet (mm. osteoporoosi, avaskulaarinen nekroosi, DISH)					
Endokrinologisten sairauksien reumatologiset ilmentymät (mm. kilpirauhassairaudet, diabetes)					
Hematologisten sairauksien reumatologiset ilmentymät (mm. hemofilia, myelooma)					
Sidekudoksen rakenteelliset perinnölliset häiriöt (mm. Ehlers-Danlosin syndrooma, osteogenesis imperfecta)					
Kertymäsairaudet (mm. Fabryn tauti, Gaucherin tauti)					
Selkäsairauksia (mm. diskitti, osteitis condensans ilii, spinaalistennoosi, spondylolyysi, alaselkäkipu)					
Bursiitit, entesiitit, tendiniitit, jänneruptuurat					
Rasitusvammat					
Hermopinteet					
Anatomiset poikkeavuudet ja kipuongelmat (mm. kyfoosi, skolioosi, alaraajojen pituusero)					
Nivelten, jännetuppien ja luuston kasvaimet					
Maligniteetteihin liittyvät reumatologiset ilmentymät					
Amyloidoosi					
Uveitti, skleriitti					
Raskaana oleva reumatologinen potilas					
Transitiopotilas					
Immuunipuutokset					

1. Omaan perustiedot aiheesta
2. Tiedän diagnostiset menetelmät pääpiirteissään
3. Osaan ohjattuna toimia ja toteuttaa
4. Osaan itsenäisesti toimia ja toteuttaa
5. Omaan aiheesta erikoisosaamista ja osaan kouluttaa muita

Muut osaamisalueet	Osaamisen taso (pvm)				
	1	2	3	4	5
Tuki- ja liikuntaelimestön anatomia ja fysiologia					
Immunologia reumatologiassa					
Kivun neurobiologia, ymmärrys ja hoito					
Laboratorio- ja histopatologisten tulosten tulkinta, tutkimusindikaatiot ja menetelmien ymmärrys reumasairauksissa					
Kuvantamistutkimusten indikaatio ja menetelmien valinta reumasairauksissa (rtg, MRI, TT, uä, PET, luuntiheys)					
Neurofysiologisten tutkimusten asema ja indikaatiot reumasairauksissa (neuropatiat, myopatiat, ENMG)					
Kuntoutus ja fysioterapia reumatologiassa					
Työkyvyn/toimintakyvyn arviointi ja lausunnot reumatologiassa					
Lainsäädäntö koskien reumatologisia potilaita					
Potilasjärjestöt, sopeutumisvalmennus, vertaistuki					
Apuvälineet, toimintaterapia					
Sosiaalietuudet ja reumasairauden kuormitus yhteiskunnallisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti					
Reumaortopedian asema reumasairauksissa (mahdollisuudet, leikkaukset, lääkitykset)					
Fysiatrian ja anestesiologian (kivunhoito) asema TULE-sairauksien hoidossa					
Potilasohjauksen merkitys (mm. reumahoitaja, terapeutit)					

Lääkehoidot reumasairauksissa (indikaatiot, annostelu, seuranta, haitat)	Osaamisen taso (pvm)				
	1	2	3	4	5
Tulehduskipulääkkeet					
Muu kivunhoito (lääkkeet, muu hoito)					
Glukokortikoidit					
DMARDs (mm. sulfasalatsiini, metotreksaatti, hydroksiklorokiini, kultayhdisteet, leflunomidi, siklosporiini, syklofosfamidi, atsatiopriini)					
Biologiset lääkkeet eli bDMARDs (TNF-, IL-1-, IL-6-, IL-12-/23-, IL-17-, B-solujen, T-solujen estäjät)					
Synteettiset kohdenneet lääkkeet eli tsDMARDs (JAK-estäjät, PDE4-estäjä)					
Osteoporoosilääkkeet					
Kihtilääkkeet					

Työyhteisössä toimiminen, keskustelunaiheet ohjaajan kanssa:

Yhteistyö ja vuorovaikutus	Keskusteltu ohjaajan kanssa (pvm)				
Toiminta moniammatillisessa työryhmässä, moniammatillisen potilasohjauksen merkitys					
Vuorovaikutus potilaskohtaamisessa					
Vuorovaikutus omassa klinikassa					
Yhteistyö muiden erikoisalojen kanssa					
Kokemus tutkimustyöstä ja opetuksesta (esitelmät)					
Viestintä- ja johtamistaidot					
Tiedonhaku, sähköiset seurantavälineet					

Osaamisen taso tutkimuksissa ja toimenpiteissä:

1. Ymmärrän tutkimuksen/toimenpiteen indikaatiot
2. Ymmärrän tutkimuksen/toimenpiteen periaatteet
3. Osaa tulkita/tehdä tutkimuksen/toimenpiteen ohjattuna
4. Osaa tulkita/tehdä tutkimuksen/toimenpiteen itsenäisesti

Reumatologin hallittavat toimenpiteen ja tutkimukset	Osaamisen taso (pvm)			
	1	2	3	4
Nivelten aspiraatio ja paikallishoidot				
- MCP-, PIP-, MTP-nivelet				
- Rannenivel				
- Kyynärnivel				
- Olkanivel, AC-nivel				
- Polvinivel				
- Ylempi ja alempi nilkkanivel				
- Lonkkanivel				
- SI-nivel				
Nivelnesteiden makroskooppinen arviointi (ei-tulehduksellinen, inflammatorinen, märkäinen, verinen)				
Nivelnesteestä tehtävät tutkimukset				
Pehmytkudosten injektiohoidot				
- Epikondyyli kyynärnivelessä				
- Rannekanava				
- Tenosynoviitit				
- Bursiitit (esim. trokanterbursiitti)				
- Tendiniitit (esim. supraspinatustendiniitti)				
- Plantaarifaskiitti				
Ultraäänitutkimukset				
- Nivelet				
- Temporaaliarteriat				
- Tendiniitit, Entesiitit				
Luuntiheysmittauksen tulkinta				
Valinnaiset taidot				
Videokapillaroskopia				
Ihon ja ihonalaisen rasvan biopsia				

KEHITYSKESKUSTELUT:

KOULUTUSPAIKKA	OHJAAJA (VASTUUHENKILÖ, VASTUUKOULUTTAJA, TUTOR)	AIKA

Huomioita

Toteutunut koulutus

RUNKOKOULUTUS

KOULUTUSPAIKKA	ERIKOISALA	AIKA	SUORITETTUA PALVELUA (V, KK)

ERIYTYVÄ KOULUTUS

KOULUTUSPAIKKA	ERIKOISALA	AIKA	SUORITETTUA PALVELUA (V, KK)

ALAAAN LIITTYVÄ TIETEELLINEN TUTKIMUS (AIHE JA PAIKKA)	AIKA	SUORITETTUA PALVELUA (V, KK)

Moniammatillinen johtamiskoulutus (10 op)

KOULUTUS	KOULUTUSPAIKKA	AIKAJAKSO	TUNTIMÄÄRÄ / OP

Erikoislääkäritentti suoritettu: ____/____20__

Kongressit/kokoukset

KOKOUS	MAA	AIKA	KOULUTUKSEN KESTO (TUNTIA)

Teorettinen koulutus

TOIMIPAIKKAKOULUTUKSET, MEETINGIT	KOULUTUSPAIKKA	AIKAJAKSO	TUNTIMÄÄRÄ

Kurssit

KOULUTUSPAIKKA	ERIKOISALA	AIKA	SUORITETTUA PALVELUA (V, KK)

Omat esitykset

KOKOUS	AIKA	AIHE

Omia julkaisuja ja/tai tutkimusprojekteja

Lokikirja on hyväksytty reumatologian kouluttajien kokouksessa alun perin 26.11.2018 ja tarkastettu 23.11.2020

Tekijöinä el Ilpo Koskivirta ja el Milja Söderström, VSSHP